

Vammais- ja vanhusneuvoston vuosiraportti v 2021

VAMNEU 03.02.2022 § 7
292/00.02.10/2022

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Asiakas- ja kuntalaisosallisuus voidaan jakaa kolmeen osaan; suoraan osallisuuteen (kuulemis- ja keskustelutilaisuudet, aloitteet / palautteet, asiakasraati- sekä kokemusasiantuntijuustoiminta), tieto-osallisuuteen (viestintä, tiedottaminen, julkisten asiakirjojen päätökset ja päätösten vaikutusten ennakoarviointi) sekä edustukselliseen osallisuuteen. Edustuksellista osallisuutta organisaatiossa edustavat Soiten valtuusto, hallitus ja sen jaostot sekä nimetyt neuvostot, joita ovat vanhus- ja vammaisneuvosto.

Valmisteilla olleet maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö korostivat osallisuuden merkitystä. Keski-Pohjanmaalla toteutettu sosiaali- ja terveystalouden yhdistäminen yhdeksi yhtymäksi mahdollisti myöskin maakunnallisten neuvostojen luontevan perustamisen. Neuvostojen avulla tavoiteltiin osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen lisäämistä aivan uudella tavalla. Neuvostot maakunnallisina eivät ole lakisääteisiä kuin vasta vuoden 2023 alussa.

Neuvostojen tärkein tehtävä on toimia tiedon, kokemuksen ja palautteen antajana asiakkaiden, järjestöjen, kuntien ja Soiten väli. Neuvostot tekevät kehittämisehdotuksia ja antavat lausuntoja sekä auttavat toimi- ja palvelu-alueita kehittämään palvelujaan ja palveluprosessejaan. Tässä työssä ajankohtaisen tiedon saaminen on erityisen tärkeää. Molemmilla Soiten maakunnallisissa neuvostoissa hyödynnetään toimialuejohtajaa ja muita asiantuntijoita sekä viime vuodesta lähtien myös kokemusasiantuntijoita.

Neuvostot on koottu nyt kaksi kertaa. Toisella kerralla hyödynnettiin valintaprosessissa ensimmäisen kerran kokemuksia ja tehtiin samanaikainen haku. Hakemuksia neuvostoihin tuli kaikkiaan 35 ja kaikki halukkaat yhdistykset saatiin mukaan varsinaisella tai varapaikalla. Valintaprosessi oli osallistava, josta on saatu myönteistä palautetta. Keskustellen ja osallistaen varmistettiin molempien neuvostojen monipuolinen edustavuus ja vahva asiantuntemus.

Pandemian tuomat kokoontumishaasteet ovat vieneet neuvostotyöskentelyn pääosin etänä tapahtuvaksi kokoustamiseksi. Tästä huolimatta sekä Soiten maakunnallinen vanhusneuvosto ja maakunnallinen vammaisneuvosto ovat kokoontuneet aktiivisesti. Vuonna 2021 vammaisneuvosto kokoontui peräti seitsemän kertaa puheenjohtaja Anders Nybergin johdolla ja käsitteli 75 eri asiaa. Vanhusneuvosto kokoontui puheenjohtaja Kalevi Lindforsin johdolla viisi kertaa ja käsitteli 48 eri asiaa.

Vuosi 2022 tulee olemaa siirtymävaihetta, sillä vuoden 2023 alussa aloittaa Suomessa 21 hyvinvointialuetta. Tällöin myös vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto tulevat lakisääteisiksi.

Liite A, vammaisneuvoston vuosiraportti
Liite B, vanhusneuvoston vuosiraportti

Päätösesitys	Neuvosto päättää keskustella vuosiraportista, täydentää sitä tarvittaessa, hyväksyy sen omalta osaltaan ja lähettää sen edelleen Soiten hallitukselle tiedoksi.
Päätös	Neuvosto päätti esityksen mukaisesti. Puheenjohtaja Nybergin esityksestä todettiin, että neuvoston toiminta on ollut laaja-alaista ja eteenpäin suuntaavaa.